

BESÖKSGUIDEN

Att på plats se hur Plan arbetar med olika utvecklingsprojekt befäster känslan av att du är med och bidrar till någonting meningsfullt. Brev är både intressanta och viktiga, men ingenting går upp emot att vara på plats! Att träffa sin fadder är för många fadderbarn en stor händelse och besöket är ofta en stark upplevelse för alla inblandade och skapar minnen för livet.

Gunnar och Lillemor deltog i Plans gruppresan till Nicaragua i april 2009. Här visar deras fadderbarn foton och berättar.

Ett besök är ofta en stor händelse. Inte bara för dig som är fadder, utan även för fadderbarnet, för barnets familj och för hela lokalsamhället där fadderbarnet bor.

Det är Plans lokala personal som organiserar besöken till de olika byarna. De medverkar också vid besöket för att hjälpa till med tolkning – för att mötet ska bli så lyckat som möjligt! Det krävs omfattande planering för att arrangera de olika besöken. Alla fadderbesök ser olika ut beroende på var och hur familjen lever och besöken varierar från land till land. Vanligtvis brukar faddern hälsa på sitt fadderbarn i hemmet, besöka Plans projekt och kanske äta en måltid tillsammans med familjen.

Plans programområden täcker in många byar. Ofta är avstånden långa och vägarna av sämre kvalitet varför du får räkna med att spendera en hel del tid i bil. I allmänhet får du träffa ditt fadderbarn under en halv dag. Vi gör vårt bästa för att få ihop logistiken och samtidigt erbjuda ett så spännande och intressant program som möjligt.

Aktivt deltagande

Det är för det mesta sällsynt med den här typen av besök och det samlas ofta många människor för att välkomna oss. Var därför beredd på att skaka hand med flera personer, vuxna och barn och även att möta en ny kultur. Det händer ofta att man förberett sång och dans när vi kommer för att visa uppskattning för vårt besök. Även tal är vanligt och att flera barn håller olika presentationer för oss. Eftersom det är många intryck och ofta omtumlande på plats, kan det vara bra att fundera i förväg på hur du kan bidra med någonting tillbaka. Vad du vill säga och vad du kan berätta om Sverige till exempel. Det är alltid uppskattat att bjuda på sig själv på olika sätt: delta i dans eller sjunga en svensk visa!

Det är också så att människorna vi möter ofta ser oss som representanter för alla faddrar inom Plan. Det kommer att vara många som vill framföra sitt tack för det stöd som du bidrar med och du förväntas bemöta det. Vi vill också gärna uppmana dig att ställa frågor och visa ditt engagemang.

Plans gåvopolicy

I de flesta kulturer ser människor gåvor som ett tecken på vänskap och respekt. Men tänk på att stora och dyrbara presenter kan skapa orättvisor och avundsjuka bland barnen, något som Plan vill undvika. Att skänka kontanter eller värdesaker, till exempel silver- eller guldsmycken, klockor eller stora gåvor såsom cyklar och radio- eller tv-apparater, är emot vår policy. Förutom risken för att dyrbara gåvor skapar avundsjuka och osämja, strider det mot Plans ambition att motverka ett beroendeförhållande mellan faddrar och fadderbarn.

Plan Sverige får ofta frågor om vilka gåvor som är lämpliga att ta med vid ett besök. Den bästa typen av gåvor till ditt fadderbarn är något som han/hon kan dela med andra barn, till exempel fotboll, hopprep, frisbee, färgpennor, kriter eller vattenfärg. Även material till skolan såsom pennor, pennvässare, suddgummi och rit-/skrivblock är passande att ta med.

Det är också värt att tänka på att det alltid finns många barn och att det är uppskattat att ha med lite extra godis, ballonger (bäst att köpa på plats) eller liknade så att ingen känner sig bortglömd.

Ta gärna med fotografier eller en inspelad film på digital- eller videokamera, som visar hur du bor och lever i Sverige. En bok om Sverige med bilder kan också vara ett intressant sätt att visa hur det ser ut i det land som du kommer ifrån.

Om du vill ge någon form av bidrag direkt till fadderbarnets familj, kan du fråga Plans lokala personal vad de bäst kan tänkas behöva och så köpa det på plats. Detta gynnar också den lokala marknaden vilken vi gärna förespråkar.

Vanliga frågor och svar

Hur arbetar Plan?

Plans utvecklingsarbete utgår från FN:s barnkonvention och alla barns rätt att överleva, utvecklas och delta. Plan fokuserar på att angripa orsakerna till barns och ungas fattigdom, och att motverka att deras rättigheter kränks. Det gör vi genom att öka tillgången till hälsovård, utbildning och en trygg närmiljö samt genom att kämpa mot diskriminering och övergrepp. Fokus ligger på att nå människor som lever i de mest utsatta områdena eller i de mest marginaliserade grupperna i samhället. Valet av länder och områden görs utifrån fattigdomsindikatorer för hälsa, hygien, utbildning, dödlighet och inkomstfördelning.

Plan fokuserar på att stärka barn, unga och vuxna i lokalsamhällen så att de kan organisera sig. Tillsammans får de större kraft att påverka beslutsfattare och politiker på lokal nivå för att få sina

rättigheter tillgodosedda. På Plan kallar vi det här syn- och arbetssättet för Child Center Community Development, vilket på svenska kan översättas till barnfokuserad samhällsutveckling. Barn och ungdomar har en central roll i såväl planering och genomförande som i utvärderingen av Plans arbete. På så sätt skapas förutsättningar för en hållbar och långsiktig utveckling.

Hur initieras projekten?

När vi inleder ett samarbete i ett område börjar vi med att ta reda på vad både barn och vuxna vill förbättra – alla projekt sker på initiativ av lokalbefolkningen. Gemensamt upprättas en långsiktig utvecklingsplan, och därefter bedrivs utvecklingsarbetet lokalt med rådgivning samt med materiellt, tekniskt och finansiellt stöd från Plan. Vi arbetar för att barnen ska vara delaktiga i såväl planering som genomförande och utvärdering av utvecklingsarbetet. Slutmålet är att lokalbefolkningen ska driva utvecklingsarbetet vidare på egen hand. När det målet är nått fasar Plan ut sin verksamhet i området.

Hur väljs fadderbarnet ut?

De familjer som väljer att vara med i de utvecklingsprojekt som bedrivs i lokalsamhället får chans att välja ut ett av familjens barn som fadderbarn.

Vad går mitt månatliga fadderbidrag till och hur mycket kommer fram?

Ditt fadderbidrag går till de projekt som bedrivs i fadderbarnets lokalsamhälle. Ditt fadderbidrag bidrar alltså till att många barn och vuxna får möjligheten att själv kunna påverka sin livssituation. Projekten handlar bland annat om hälsa, utbildning, barns rättigheter m.m. Inga pengar ges direkt till ditt fadderbarn eller familjen. Av ditt månatliga bidrag går cirka 82 procent till programverksamhet och cirka 18 procent till insamlings- och administrationskostnader.

Varför får jag inte ge fadderbarnet/familjen pengar?

Det strider mot Plans vision om ett rättvist samhälle där alla barn har samma förutsättningar i livet. Pengar skapar orättvisa och ger upphov till avundsjuka och konflikter. Vi vidarebefordrar inte kontanter till familjerna eftersom det kan skapa ett ekonomiskt beroende – målet med vårt arbete är att människorna ska bli självständiga och oberoende av stöd utifrån. Ofta leder det också till att pengarna missbrukas på ett eller annat sätt.

Om jag som fadder får en gåva från fadderbarnet/familjen ska jag ta emot den?

Det beror på vilken del i världen du befinner dig i men oftast bör du ta emot gåvan i respekt för givaren. Om du får en gåva som du inte kan ta med dig hem, till exempel en höna, get eller någonting väldigt skrymmande är det bäst att först ta emot gåvan och sedan stämma av med Plans personal på hur du bäst går tillväga.

Om jag blir bjuden på mat hos fadderbarnet/familjen måste jag äta den?

Ja, för att visa din uppskattning bör du i alla fall smaka på maten.

Varför kan som fadder inte skicka brev direkt till fadderbarnet?

Plan Sverige och Plans lokala personal registrerar alla brev och gåvor som skickas mellan faddrar och fadderbarn. Det finns flera anledningar till att kontakten sköts genom Plan Sverige. Många fadderbarn har inte någon adress och därför måste Plans lokala personal själva åka runt och dela ut breven och gåvorna. Dels så måste breven oftast översättas mellan språken. Läs- och skrivkunskigheten är dessutom låg i vissa länder och Plans lokala personal hjälper i de fall det behövs till med att läsa upp brevet för barnet eller hjälper barnet att svara sin fadder. Brev och paket ses även över för att försäkra att det inte står eller skickas något olämpligt till barnet, vilket görs för att skydda barnet och dess familj. Plan har även en policy för hur många och hur stora gåvor som får skickas till barnet, för att förebygga att det inte uppstår orättvisor om andra fadderbarn inte får lika mycket av sina faddrar.

Kan jag lämna ut min e-postadress till fadderbarnet?

Nej, det är inte tillåtet att lämna ut sina kontaktuppgifter till fadderbarnet, familjen eller någon annan i lokalsamhället man besöker. Det handlar om barns säkerhet och vi vill undvika eventuella beroendesituationer, exempelvis löften om pengar etcetera. Se också ovanstående svar på varför det är viktigt att ni fortsatt har korrespondens genom Plan Sverige.

Mitt fadderbarn och familjen har en tv hemma, räknas de som fattiga då?

Idag är det inte ovanligt att ha tillgång till tv och radio även i fattiga länder. Att en fattig familj har tv kanske kan tyckas märkligt, men trots dålig ekonomi bestämmer sig många för att spara ihop till en tv eller radio eftersom det är det enda sättet att skaffa sig information om vad som händer i landet och i världen. Radion är ett mycket effektivt forum för informations spridning i fattiga länder, eftersom det i de flesta utvecklingsländer finns en stor grupp analfabeter.

Via media får vi ofta starka bilder på utsatta och undernärda barn, men fattigdom behöver inte alltid vara synlig vid första anblicken. Fattigdom går inte bara att mäta i pengar, utan handlar också om människans möjlighet att påverka sitt liv och samhället hon lever i. Många människor föds in i fattigdom och har små möjligheter att ta sig ur den eftersom de saknar utbildning, tillgång till sjukvård, ett arbete eller en bostad. Idag anses det dessutom vara grundläggande för människor att ha en anständig grad av frihet, värdighet, självkänsla och att få respekt från andra.

Varför går inte alla barn i skolan, när utbildning är en så viktig förutsättning för att kunna ta sig ur fattigdom?

Att inte kunna läsa, skriva eller räkna begränsar människors utvecklingsmöjligheter, men även om viljan finns så har fattiga familjer ofta svårt att låta sina barn gå i skolan. Dels kan skolavgifterna vara höga och dels behöver barnen arbeta eller hjälpa till i hemmet för att bidra till familjens försörjning. Eftersom det ofta saknas förskolor i fattiga länder måste många barn dessutom stanna hemma för att passa sina småsyskon när föräldrarna arbetar. Oftast är det flickor som blir utan utbildning. Plan arbetar dels med att höja kvaliteten på utbildning samt för att på olika sätt möjliggöra skolgång för barn och ungdomar. En annan viktig insats är att arbeta med föräldrars attityder till barnens skolgång, då föräldrarnas beslut är avgörande för barnens framtid.

När du har kommit hem

Många faddrar blir inspirerade av sitt besök i de samhällen där Plan arbetar, och återvänder hem med en önskan om att kunna bidra mer. Det finns olika sätt som du kan stödja Plan på:

- Dela med dig av dina personliga berättelser till andra faddrar och allmänhet via vår hemsida, din lokaltidning eller radio, blogg eller liknande. Om du vill ha hjälp med att kontakta media på din hemort är du välkommen att höra av dig till vår pressekreterare via <http://plansverige.org/kontakta-oss> eller på telefon 08-58 77 55 00.
- Sprid information om Plans verksamhet till dina anhöriga, vänner och kollegor.
- Bli ambassadör för Plan Sverige på din lokala ort. Anmäl ditt intresse så bjuder vi in dig till en utbildning.
- Bli volontär på Plan Sveriges sekretariat eller översättare.
- Ge extra bidrag (via Plan Sverige) till projekt som identifierats av våra olika programländer, och som behöver extra stöd.

Vi hoppas att resan blir ett minne för livet!